

Toezicht op de advocatuur **arbitrair**

Interim-rapporteur Rein Jan Hoekstra presenteerde 12 juni in perscentrum Nieuwspoort zijn tussenrapportage met bevindingen over het toezicht op de advocatuur.

Tekst: Hedy Jak

Het is voor het openbaar belang essentieel dat er een andere aanpak komt om een kwalitatief en integer toezicht te houden op de beroepsuitoefening van advocaten, zei Rein Jan Hoekstra tijdens de persconferentie in Den Haag. Volgens hem oefenen dekens onvoldoende proactief toezicht uit omdat zij zich voornamelijk met klachtenafhandeling bezighouden en ontbreekt het aan categorisering van het aantal en soort klachten dat zij krijgen. 'Ik zocht naar de aard en achtergrond van de klachten maar feit is dat ik die vrijwel niet heb gezien.' Dekens moeten meer werk maken om de klachten te omschrijven en vast te leggen, aldus de voorlopige aanbeveling van Hoekstra. 'Dat is belangrijk, ook om het proactieve toezicht te bevorderen. Wanneer dekens weten wat voor klachten er binnenkomen, kan dat in thema's worden gecategoriseerd. Op die manier kunnen zij gericht toezicht houden, bijvoorbeeld door na te gaan hoe het zit met de financiële administratie op een kantoor.' De deken als toezichthouder vergt volgens Hoekstra ook transparantie naar de maatschappij. 'Er lijkt een bepaalde perceptie te zijn en om dat te doorbreken is periodieke verantwoording over toezicht en het aantal klachten een vereiste.'

Professionele ondersteuning

Hoekstra pleit voor een goed voorbereide invoering van de Wet Herziening gerechtelijke kaart waarbij de bestaande negentien arrondissementen naar tien worden teruggebracht. 'Ik vind dat er een slag moet worden gemaakt naar professioneel toezicht. Wat in de mogelijkheden kan liggen is een profielschets op te stellen voor een deken en daarmee de markt op te gaan.' Het dekenaat moet worden ver-

beterd, zegt de interim-rapporteur, omdat de combinatie van de werkzaamheden als deken en een eigen praktijk niet langer vol te houden is. 'Het is een illusie te denken dat een deken het in zijn eentje kan. Zeker met de grote arrondissementen straks, zal gekwalificeerde ondersteuning nodig zijn. Uitbreiding betekent extra geld en dat zal een substantiële verhoging kunnen betekenen van de eigen bijdrage van advocaten. Maar ondersteuning is noodzakelijk om naar een proactief toezicht te kunnen gaan.'

Advocaten ombudsman

Aanleiding om het toezicht op de advocatuur door de overheid te laten uitvoeren is er niet, zegt Hoekstra. Staatssecretaris Fred Teeven van Veiligheid en Justitie wil een nieuw, onafhankelijk college in het leven roepen waarvan de leden geen advocaat mogen zijn. Een verschil van inzicht met de Orde, die constateert dat Teevens plan de onafhankelijkheid van advocaten aantast en de rechtsstaat in gevaar brengt.

'De toezichtstaak ligt primair bij dekens in de arrondissementen,' aldus Hoekstra. 'De beslissing om het anders te organiseren, komt niet voort uit mijn bevindingen. In Duitsland is er een ombudsman voor de advocatuur die klachten over advocaten inhoudelijk beoordeelt. In Nederland gebeurt dat marginaal, wat vaak als bezwaarlijk wordt ervaren. Het komende halfjaar ga ik onder andere uitzoeken hoe dit Duitse model eruitziet.'

Begin februari is Hoekstra begonnen als interim-rapporteur om het toezicht op advocaten door lokale dekens te onderzoeken en hierover te rapporteren. Hij bezocht de negentien dekens van alle arrondissementen en legde hen vragen voor als: hoe organiseren dekens het toezicht en waar letten zij op? Daarnaast blijft Arthur Docters van Leeuwen, die in 2010 aanbevelingen deed over verbeteringen van het toezicht, de Orde als kwartiermaker adviseren. In december 2012 verschijnt de eindrapportage van Hoekstra.

Vijf opmerkelijke observaties van Hoekstra

1. De klachtenprocedure verschilt per deken, per arrondissement. Voorlopig advies: dekens moeten klagers duidelijkheid en informatie geven over de klachtenbehandeling.
2. Financiële geschillen (voornamelijk de hoogte van de declaratie ten opzichte van de geleverde dienst) tussen advocaten en cliënten neemt teveel tijd in beslag. Voorlopig advies: aansluiting bij de geschillencommissie.
3. Proactief toezicht uitoefenen, bijvoorbeeld naar bepaalde groepen advocaten of kantoren, gebeurt niet structureel en onvoldoende. Voorlopig advies: thematisch toezicht snel op poten zetten.
4. De tuchtrechter toetst marginaal terwijl rechtzoekenden verwachten dat het gedrag/werkzaamheden van advocaten ook inhoudelijk worden beoordeeld. Advies: klachten volledig en kwalitatief toetsen.
5. De werkzaamheden van dekens zijn de afgelopen jaren aanzienlijk verzaamd. Advies: een slag slaan in de professionalisering van dekens en ondersteunend personeel.

Het volledige rapport vindt u op www.toezichtadvocatuur.nl.